

Bachelor Thesis

Zwemactiviteiten op voorschoolse leeftijd: De visie en ervaringen van zweminstructeurs, ouders en kinderen

Cursus: Thesis Pedagogische Wetenschappen
Cursuscode: 200600042
Docent: Dirk-Wouter Smits
Opdracht: 4
Auteurs: M. van Gemert 5870933
I. van Hoorn 4017250
A. Moerdijk F120777/5857252
A. Vonck 4172981
Datum: 30-06-2016

Voorwoord

Geachte lezer,

Huidig onderzoek is uitgevoerd vanwege interesse in de tendens van steeds jongere kinderen die beginnen met zwemles en in wat de visie en ervaringen zijn van zweminstructeurs, ouders en kinderen. Daarnaast blijkt er vanuit de praktijk behoefte te zijn aan informatie met betrekking tot het onderwerp 'zwemmen op voorschoolse leeftijd'.

Onze dank gaat uit naar alle kinderen, ouders en zweminstructeurs die hebben deelgenomen aan dit onderzoek. Tevens willen we het Nationaal Platform Zwembaden (NRZ) bedanken voor het beschikbaar stellen van informatie. Tot slot willen we Dirk-Wouter Smits bedanken voor de intensieve begeleiding. U hebt ons gemotiveerd om over iedere stap goed na te denken, waardoor wij ons onderzoek goed konden uitvoeren.

Utrecht juni 2016

Marijke van Gemert

Ilse van Hoorn

Ashley Moerdijk

Anneloes Vonck

Abstract

Background: Nowadays many children start swimming at preschool age. Remarkably, there is no scientific support for this.

Purpose: This study was a first exploration of the opinions and experiences of swimming instructors, parents with children who started swimming activities at preschool age, parents with children who started swimming activities after 5 years old and children, about preschool participation in swimming activities.

Method: In total 20 participants took part in the semi-structured interviews. The interviews were transcribed, labelled, coded and analyzed. The data was divided into opinions and experiences, which were then categorized in core and sub themes.

Results: Concerning the opinions, for all groups is safety the most important core theme for participation in swimming activities. Core themes about the experiences of baby and toddler swimming are the advantages and disadvantages of participation. Regarding the long duration of swimming programs, core themes are physical and socio-emotional development. The lesson content and limited choices for programs are core themes about the offered swimming programs. The most important experiences of children are that the main purpose of swimming is safety and that they enjoy the lessons.

Conclusion: The experiences of the participants is that preschoolers are not always ready for participation in swimming lessons. However, parents often decide to let their children start early because of their safety. Current swimming programs should be reconsidered to eventually develop a program appropriate for the developmental stage of the participants. More research has to be done to give specific recommendations about this in the future.

keywords: swimming activities, swimming lessons, preschoolers, opinions, experiences

Samenvatting

Achtergrond: Tegenwoordig starten veel kinderen op voorschoolse leeftijd met zwemmen. Het is echter opmerkelijk dat hier nog geen wetenschappelijke onderbouwing voor is.

Doel: Dit onderzoek is een eerste verkenning naar de visie en ervaringen van zweminstructeurs, ouders met kinderen die op voorschoolse leeftijd zijn gestart met zwemactiviteiten, ouders met kinderen die na 5-jarige leeftijd zijn gestart en kinderen, over deelname aan zwemactiviteiten op voorschoolse leeftijd.

Methode: In totaal hebben 20 participanten deelgenomen aan semigestructureerde interviews. De interviews zijn getranscribeerd, gelabeld, gecodeerd en geanalyseerd. De data is verdeeld in visies en ervaringen, die vervolgens zijn gecategoriseerd in kern- en subthema's.

Resultaten: Met betrekking tot de visie is bij alle groepen veiligheid het belangrijkste kernthema voor deelname aan zwemactiviteiten. De kernthema's over ervaringen met

baby, peuter-, kleuterzwemmen zijn de voor- en nadelen van deelname. Bij de lange duur van het zwemtraject zijn de kernthema's fysieke en sociaal-emotionele ontwikkeling gevonden. De lesinvulling en het beperkte aanbod zijn de kernthema's over het zwemaanbod. De belangrijkste ervaringen van kinderen zijn dat veiligheid het voornaamste doel is en ze vooral plezier beleven aan de lessen.

Conclusie: Uit de ervaringen van de betrokkenen blijkt dat kinderen op voorschoolse leeftijd niet altijd klaar zijn voor deelname aan zwemlessen. Ouders kiezen echter vaak voor een vroege start vanwege de veiligheid. Het huidige zwemaanbod zou herzien moeten worden, zodat er een programma ontstaat passend bij de ontwikkelingsfase van de deelnemers. Er is meer onderzoek naar passende zwemactiviteiten nodig om hier in de toekomst specifieke aanbevelingen over te kunnen geven.

keywords: zwemactiviteiten, zwemles, voorschoolse leeftijd, visies, ervaringen

Inleiding

Tegenwoordig zijn voor veel sportactiviteiten voorschoolse programma's voor peuters en kleuters beschikbaar (American Academy of Pediatrics [AAP], 2001; Boer & Westerlaken, 2013; Neely & Holt, 2014; Thiessen-Raaphorst, Verbeek, de Haan, & Breedveld, 2010). Onder georganiseerde sport wordt deelname aan een club of schoolsport verstaan, met uitsluiting van lichamelijke opvoeding op school (Booth, Rowlands, & Dollman, 2014). Georganiseerde sport voor kinderen wordt gekenmerkt door regelmatige deelname, één of meerdere volwassen begeleiders en een hoge mate van maatschappelijke betrokkenheid (Booth et al., 2014; Kjonniksen, Anderssen, & Wold, 2009). In Nederland is zwemmen één van de sporten waar deze groei van het voorschoolse aanbod en een steeds jongere deelname te zien is (Breedveld & Tiessen-Raaphorst, 2006; Tiessen-Raaphorst et al., 2010; Van der Werff & Breedveld, 2013; Wisse, Elling, & van den Dool, 2009).

Zwemmen wordt in Nederland gezien als één van de belangrijkste aspecten van de bewegingsopvoeding van kleuters (Wisse et al., 2009). Binnen het zwemonderwijs heeft de laatste jaren een verschuiving plaatsgevonden naar een steeds vroegere start met zwemactiviteiten (Eimers, 2013). Zo bieden veel zwembaden tegenwoordig zwemactiviteiten aan voor baby's, peuters en kleuters (AAP, 2000; Eimers, 2013; Sigmundsson & Hopkins, 2009; Van der Werff & Breedveld, 2013). Daarnaast begonnen kinderen voorheen rond 7 of 8-jarige leeftijd met zwemles, tegenwoordig starten kinderen vaak al op 4-jarige leeftijd (Eimers, 2013). Dat veel kinderen in Nederland nu op voorschoolse leeftijd al starten met zwemmen, blijkt ook uit de cijfers over de zwemvaardigheid in Nederland (CBS, 2006). Op 6-jarige leeftijd heeft 39% van de kinderen al minimaal een A-diploma en is 47% van de kinderen bezig met het behalen van een zwemdiploma. Slechts 14% van de 6-jarige kinderen is nog niet begonnen met zwemles (Breedveld & Tiessen-Raaphorst, 2013; CBS, 2006). Uiteindelijk heeft 97% van de kinderen in Nederland op 12-jarige leeftijd ten minste één zwemdiploma behaald (Jacobs et al., 2012; Van der Werff & Breedveld, 2013). De redenen voor deze verschuiving zijn echter onbekend. Wel geeft het Nationaal Platform Zwembaden (NRZ, 2016) aan dat de stelling 'hoe eerder een kind veilig is in het water, hoe beter', de laatste jaren steeds belangrijker is geworden onder ouders. Een mogelijke verklaring voor het op jongere leeftijd deelnemen aan zwemles zou kunnen zijn dat ouders sinds 1985 zelf hun kinderen aanmelden voor zwemles, na het vervallen van zwemmen als een verplicht vak in het basisonderwijs (Van der Werff & Breedveld, 2013).

Er is nog weinig bekend over de effecten van deelname van zwemactiviteiten op jonge leeftijd. Het is wel bekend dat een actieve levensstijl van peuters en kleuters bijdraagt aan een gunstige fysieke en mentale ontwikkeling. Zo vermindert dit het risico op coronaire hartziekten (Sääkslahti et al., 2004), overgewicht (Daniels et al., 2005;

Daniels, 2006; Trost, Sirard, Dowda, Pfeiffer, & Pate, 2003) en draagt het bij aan de ontwikkeling van motorische vaardigheden (Fisher et al., 2005). Ook blijkt het samen te hangen met een kleinere kans op de ontwikkeling van depressie, minder angst (Bun, Schutz, & Hilgersom, 2007), verbetering van het zelfbeeld en beter cognitief functioneren (Biddle & Asare, 2011; Kirckaldy, Sherphard, & Siefen, 2002). Het is echter dus nog niet bekend wat de specifieke effecten zijn van zwemactiviteiten op jonge leeftijd. Tevens is er nog geen duidelijkheid over de ideale startleeftijd voor het leren zwemmen. Hieruit blijkt dat het nog onduidelijk is of de huidige situatie goed is, of dat kinderen op nog jongere leeftijd of juist op latere leeftijd zouden moeten starten met zwemactiviteiten.

Er heeft met name internationaal onderzoek plaatsgevonden naar de voor- en nadelen van vroege deelname aan zwemactiviteiten. Zo is uit onderzoek van Moran en Stanley (2006) en Wisse et al. (2009) gebleken dat veiligheid van het kind de belangrijkste reden is voor een vroege start met zwemactiviteiten, genoemd door ouders. Het is echter onbekend of Nederlandse ouders deze mening delen. Nederland is wel een waterrijk land waar kinderen gemakkelijk kunnen verdrinken (Veldman, 2013; Wisse et al., 2009) en volgens de ouders in het onderzoek van Moran & Stanley (2006) zijn zwemlessen de beste manier om de kans op verdrinking te verkleinen. Bovendien is uit onderzoek van Brenner et al. (2009) gebleken dat deelname aan zwemactiviteiten tussen 1 en 4-jarige leeftijd de kans op verdrinking met 88% verlaagd. Uit onderzoek van de AAP (2001) is daarentegen gebleken dat deelname tot 5 jaar geen verminderde kans op verdrinking tot gevolg heeft. Er is in verschillende onderzoeken gevonden dat vroege ervaring met zwemmen ook voor gevaarlijke situaties kan zorgen (Brenner, Saluja en Smith, 2003; Moran & Stanley, 2006). Zo ontwikkelen kinderen vertrouwen in en rondom het water, waardoor ze minder voorzichtig worden (Brenner et al., 2003). Daarnaast is uit onderzoek van Moran en Stanley (2006) gebleken dat ouders de zelfredzaamheid van hun kinderen overschatten, waardoor ze minder toezicht houden. Het is dus nog onduidelijk of jonge deelname aan zwemactiviteiten de veiligheid van kinderen rondom het water bevordert.

De AAP (2001) heeft geconcludeerd dat deelname aan zwemactiviteiten tot 5 jaar geen verbetering van de zwemcapaciteiten tot gevolg heeft. Zo zouden kinderen tot 5-jarige leeftijd nog niet voldoende ontwikkeld zijn op het gebied van motoriek en concentratie voor deelname aan georganiseerde zwemactiviteiten (AAP, 2000; Williams et al., 2008). Hoge eisen en verwachtingen van ouders kunnen leiden tot frustratie en het gevoel van falen bij het kind (AAP, 2001). Dit kan ook negatieve gevolgen hebben voor het zelfvertrouwen van het kind (Woodman & Hardy, 2003), terwijl zelfvertrouwen juist van belang is voor een succesvolle deelname aan sport (Feltz, 2007). Uit de onderzoeken van Gladish, Washington en Bull (2002) en Zhao et al. (2005) is echter gebleken dat vroege ervaring met zwemmen een positieve invloed had op een snellere

verbetering van de kwaliteit van zwemvaardigheid en de motorische ontwikkeling. Daarnaast concludeerden Gladish et al. (2002) dat kinderen op 3-jarige leeftijd al wel in staat waren om zwemvaardigheden, zoals vertrouwen in het water en simpele veiligheidsregels, te leren indien de zwemprogramma's worden aangepast op de leeftijd en individuele capaciteiten. Gezien deze tegenstrijdige bevindingen is het dus onduidelijk of kinderen op voorschoolse leeftijd al zouden kunnen starten met zwemactiviteiten.

Ook gerichte onderzoeken naar de geschikte startleeftijd voor zwemactiviteiten zijn niet toereikend. Zo is uit onderzoek van Blanksby, Parker, Bradley en Ong (1995) gebleken dat een leeftijd van 5 of 6 jaar optimaal was om de zwemslagen te leren. Zij hebben geconcludeerd dat 5-jarigen significant minder lessen nodig hadden om 10 meter borstcrawl te leren zwemmen, dan kinderen die op jongere leeftijd begonnen. Wisse et al. (2009) hebben gevonden dat het aantal benodigde klokuren afneemt naar mate de startleeftijd toeneemt. Bovendien hebben Gladish et al. (2002) aangetoond dat 5-jarigen sneller borstcrawl leerden zwemmen dan jongere kinderen en dat jongere kinderen er ook langer over doen om andere zwemvaardigheden, zoals schoolslag, te leren. Er zijn echter ook onderzoeken naar de meningen over de geschikte startleeftijd voor zwemactiviteiten waaruit is gebleken dat een vroege start de voorkeur verdient. Moran en Stanley (2006) hebben 992 ouders in Auckland ondervraagd, waarvan 68% aangaf 3 jaar of jonger de beste startleeftijd van zwemactiviteiten te vinden en 37% gaf aan dat een leeftijd van 2 jaar of jonger de beste leeftijd zou zijn. Blitvich, Moran, Petrass, McElroy en Stanley (2012) hebben onderzoek gedaan onder 133 zweminstructeurs in Melbourne, waaruit is gebleken dat 50% van de zweminstructeurs vond dat jonger dan 2 jaar de beste startleeftijd was. Daarnaast had 41% een voorkeur voor 2 tot 3 jaar en 9% vond 4 jaar of ouder de meest gepaste leeftijd. Er is dus veel tegenstrijdigheid in de bevindingen over de beste startleeftijd voor zwemmen.

Vergelijking van bovenstaande onderzoeken is lastig, door de verschillen in respondenten, meetmethoden en de vorm van zwemactiviteiten die zijn onderzocht. Alle studies zijn in het buitenland verricht, waardoor het mogelijk niet te generaliseren is naar de Nederlandse situatie. Daarnaast moet er rekening mee worden gehouden dat de juiste startleeftijd mede afhangt van de inhoud van de aangeboden zwemactiviteiten. Deze zouden afgestemd moeten zijn op het ontwikkelingsniveau van de deelnemers (AAP, 2001). Zo zouden de activiteiten onder andere gericht moeten zijn op het aanleren van vaardigheden en moet de setting motiverend zijn en ruimte bieden voor exploratie (Bailey, 2006; Fraser-Thomas, Côté, & Deakin, 2005; Neely & Holt, 2014; Vella, Cliff, Magee, & Okely, 2014).

Het is opmerkelijk dat er slechts een beperkte wetenschappelijke onderbouwing is voor de huidige situatie van voorschoolse deelname aan zwemactiviteiten in Nederland. Dit onderzoek heeft als doel om een eerste verkenning uit te voeren naar de visie en

ervaringen van betrokken partijen in Nederland over deelname aan zwemactiviteiten op voorschoolse leeftijd (0 tot en met 5 jaar). Dit zal helpen meer inzicht te krijgen in hoe de huidige situatie wordt ervaren en of men van mening is dat een start op jongere of oudere leeftijd beter zal zijn. De hoofdvraag van dit onderzoek is: "Wat zijn de visies en ervaringen van de betrokken partijen omtrent de zwemactiviteiten voor jonge kinderen?". De geselecteerde groepen zijn 1) zweminstructeurs, 2) ouders met kinderen die op voorschoolse leeftijd zijn gestart met zwemactiviteiten, 3) ouders met kinderen die op 6-jarige of latere leeftijd zijn gestart met zwemactiviteiten en 4) kinderen in de leeftijd van 4 tot 7 jaar. Het naast elkaar plaatsen van deze perspectieven is nog niet eerder gedaan in onderzoek. Op deze manier wordt een breed beeld te gecreëerd over de visies en ervaringen met betrekking tot vroege deelname aan zwemactiviteiten. De kennis die opgedaan wordt in dit onderzoek dient als basis voor verdiepend vervolgonderzoek. Uiteindelijk is het van belang dat er wetenschappelijke onderbouwing komt voor de optimale invulling van zwemactiviteiten. Zo kan dit ouders de mogelijkheid bieden een geïnformeerde keuze te maken over het moment waarop zij hun kind aanmelden voor zwemactiviteiten. Daarnaast is de startleeftijd de basis voor onderbouwde adviezen aan zweminstructeurs en zwemaanbieders om de juiste zwemactiviteiten aan te bieden die aansluiten bij de ontwikkelingsfase van de deelnemers.

Methode

Dit onderzoek was onderdeel van het lopende project Physical Activities and sports for Preschoolers in the Netherlands ([PAP-NL], Universiteit Utrecht, 2016). Dit project richt zich op deelname aan sport- en bewegactiviteiten op jonge leeftijd (Smits, Kamphuis, & Backx, 2016; Universiteit Utrecht, 2016). Huidig onderzoek had als doel inzicht te geven in de visie en ervaringen van betrokken partijen over een specifieke beweegactiviteit, zwemactiviteiten, op voorschoolse leeftijd (0 tot en met 5 jaar).

Onderzoeksontwerp

Aangezien er nog weinig bekend is over voorschoolse deelname aan zwemactiviteiten is een explorerend kwalitatief onderzoek uitgevoerd. In de maanden april en mei 2016 zijn er eenmalig semigestructureerde interviews (Boeije, 2014) afgenomen. Vier onderzoekers hebben interviews afgenomen bij vier groepen betrokkenen. Dit betrof 1) zweminstructeurs, 2) ouders met kinderen die op voorschoolse leeftijd zijn gestart met zwemactiviteiten, 3) ouders met kinderen die op 6-jarige of latere leeftijd zijn gestart met zwemactiviteiten en 4) kinderen in de leeftijd van 4 tot 7 jaar. De respondenten werd gevraagd, uitgezonderd de kinderen, waarom zij dachten dat er steeds jonger gestart wordt met zwemactiviteiten. Daarnaast werd aan alle participanten gevraagd naar de ervaringen met voorschoolse deelname of het afwijken hiervan. Het betrof een beschrijvend onderzoek en bij de groep kinderen is dit

deels retrospectief, doordat een deel van de ondervraagde kinderen inmiddels de zwemactiviteiten hebben afgerond. Hen is gevraagd terug te kijken naar hoe zij de gevolgde zwemactiviteiten hebben ervaren.

Participanten

Voor de selectie van proefpersonen is gebruik gemaakt van een gemakssteekproef. De proefpersonen zijn benaderd via het eigen netwerk en via bestaand contact tussen zwemverenigingen en het PAP-NL project. De deelnemers hebben een *active informed consent* voor deelname aan het onderzoek getekend (Boeije, 2014). De wervingsbrief en toestemmingsbrief zijn respectievelijk te vinden in bijlagen 1 en 2.

Voor de vier onderzoeksgroepen die deelgenomen hebben aan dit onderzoek zijn inclusie- en exclusiecriteria opgesteld. De *zweminstructeurs* in dit onderzoek werden geïnccludeerd indien zij ervaring hadden in het begeleiden van zwemactiviteiten voor kinderen tot en met 5 jaar en geëxcludeerd indien deze ervaring gebaseerd was op het begeleiden van zwemactiviteiten van jonge kinderen bij een zorginstelling. Het beoogde aantal zweminstructeurs in dit onderzoek is $n=5$. Daarnaast zijn *ouders met kinderen die op voorschoolse leeftijd zijn gestart* met zwemactiviteiten opgenomen in dit onderzoek. Zij werden geëxcludeerd indien de kinderen om medische redenen aan zwemlessen hebben deelgenomen. Het beoogde aantal ouders binnen deze groep is $n=5$, waarbij één ouder per kind wordt opgenomen. *Ouders met kinderen die op 6-jarige of latere leeftijd zijn gestart* met zwemactiviteiten zijn ook opgenomen in dit onderzoek. Zij werden echter geëxcludeerd indien de kinderen tot 6 jaar vanwege medische redenen nog niet aan zwemactiviteiten konden deelnemen. Het beoogde aantal ouders binnen deze groep is $n=5$, waarbij slechts één ouder per kind opgenomen wordt. Tot slot werden *kinderen* geïnccludeerd indien zij een leeftijd hadden tussen de 4 en 7 jaar en zij op voorschoolse leeftijd deelgenomen hebben aan zwemactiviteiten. De kinderen werden geëxcludeerd indien zij aan zwemactiviteiten deelnamen vanwege medische redenen. Het beoogde aantal kinderen is $n=5$.

Instrumenten

Er is gebruik gemaakt van semigestructureerde interviews, een vorm van een open interview, waarbij er ruimte was om in te gaan op de visie en ervaringen van de participanten (Atkinson, 2012; Boeije, 2014). Voorafgaand aan de interviews werden persoonskenmerken uitgevraagd. In totaal duurden de interviews ongeveer 20 minuten per respondent.

De zweminstructeurs werd gevraagd waarom zij dachten dat kinderen steeds vroeger starten met zwemactiviteiten en wat hun ervaringen het begeleiden van jonge kinderen zijn (zie bijlage 3). Ouders met kinderen die op voorschoolse leeftijd zijn gestart met zwemactiviteiten, werd onder andere gevraagd waarom zij besloten hun jonge kind

deel te laten nemen aan zwemactiviteiten en hoe ze dit ervoeren (zie bijlage 4). Ouders met kinderen die op 6-jarige of latere leeftijd zijn gestart met zwemactiviteiten, werd onder andere gevraagd naar hun mening over zwemactiviteiten bij jonge kinderen en wat de redenen zijn dat hun kind op jonge leeftijd nog niet deelnam aan zwemactiviteiten (zie bijlage 5). De kinderen werd vooral gevraagd naar hun ervaringen, wat ze van zwemactiviteiten vonden en wat ze daar deden. Zij mochten, bij de gestelde vragen over zwemactiviteiten, één smiley aanwijzen die het meest hun gevoel weergaf (zie bijlage 6).

Materialen

Bij het uitvoeren van de semigestructureerde interviews werd gebruik gemaakt van een topiclijst, een voice-recorder en schrijfmateriaal. Voor de groep kinderen waren er aanvullende materialen, namelijk smileys met verschillende gezichtsuitdrukkingen variërend van boos tot blij. De interviews vonden plaats in een rustige ruimte, met weinig afleidende prikkels voor de respondenten en zij werden afgenomen door één van de onderzoekers. De onderzoekers zijn naar de respondenten toegegaan op school en in zwembaden.

Validiteit en Betrouwbaarheid

Om de interne betrouwbaarheid te waarborgen (Tijmstra & Boeije, 2011), hebben de vier onderzoekers de interviewfragmenten van elkaar gecontroleerd en geanalyseerd. Doordat er gestreefd is naar intersubjectiviteit is het minder aannemelijk dat de resultaten en conclusies gekleurd zijn door de opvattingen van de individuele onderzoekers. Daarnaast is er gestreefd naar voldoende externe betrouwbaarheid, door expliciete informatie te verschaffen over de gebruikte methoden en de context van het onderzoek. Het primaire onderzoeksmateriaal, de topiclijsten en de interviewtranscripten zijn voor derden toegankelijk (Zwieten & Willems, 2004).

Om de interne validiteit te waarborgen, is er tijdens de interviews regelmatig een korte samenvatting gegeven door de onderzoekers om te controleren of de onderzoeker goed begrepen had wat de respondent bedoelde (Zwieten & Willems, 2004). Bovendien is ernaar gestreefd om de externe validiteit te verhogen, door duidelijk te maken op welke manier en om welke redenen de selectie van onderzoeksgroepen heeft plaatsgevonden (Plochg & Zwieten, 2007).

Data analyse

De semigestructureerde interviews zijn geanalyseerd volgens de stappen van Baarda, Goede en Teunissen (2009). Eerst werden de interviews uitgewerkt in een transcript. De volgende stap was het labelen, hierbij werd aan de meest relevante informatie een label gekoppeld die het onderwerp van de informatie omvatte. Vervolgens is er gecodeerd op inhoud, waarbij er labelrijen zijn gemaakt. Tot slot zijn er kernlabels toegekend (Baarda, et al., 2009). Na bovenstaande analyses zijn de visies en ervaringen van de vier groepen samengevoegd en zijn er onder verschillende rubrieken kernthema's

en subthema's geïdentificeerd. Binnen deze analyses zijn de visies en ervaringen van de betrokken participanten vergeleken. Er is gekeken naar verschillen en overeenkomsten met betrekking tot de visies van zweminstructeurs en beide groepen ouders. Daarnaast is er gekeken naar de ervaringen die de vier groepen participanten hebben met betrekking tot zwemactiviteiten.

Resultaten

Tabel 1 tot en met 4 geven de karakteristieken van de participanten weer. In totaal zijn 38 participanten benaderd en hebben er 20 interviews plaatsgevonden. Hieronder waren 5 zweminstructeurs (Z1-Z5), 5 ouders met kinderen die op voorschoolse leeftijd zijn gestart met zwemactiviteiten (PJ1-PJ5), 4 ouders met kinderen die op 6-jarige of latere leeftijd zijn gestart (PO1-PO4) en 6 kinderen in de leeftijd van 5 tot 7 jaar (K1-K6). De geïnterviewde zweminstructeurs waren gemiddeld $M=54.4$ jaar ($SD=6.59$) en hadden gemiddeld $M=23.4$ ($SD=15.76$) jaar werkervaring. De ouders met kinderen die op voorschoolse leeftijd zijn gestart hadden een leeftijd van gemiddeld $M=34.60$ jaar ($SD=4.13$) en hun kinderen begonnen gemiddeld op een leeftijd van $M=3.20$ jaar met zwemactiviteiten ($SD=1.72$). De ouders met kinderen die op 6-jarige of latere leeftijd zijn gestart hadden een gemiddelde leeftijd van $M=41.00$ jaar ($SD=1.12$). De gemiddelde leeftijd waarop hun kinderen op zwemles gingen was $M=6.25$ jaar ($SD=0.43$). De geïnterviewde kinderen waren gemiddeld $M=6.33$ jaar ($SD=0.82$). De gemiddelde leeftijd waarop de kinderen op zwemles gingen was $M=4.00$ ($SD=1.91$).

Tabel 1

Karakteristieken van zweminstructeurs

Participant	Geslacht	Leeftijd (jaar)	Huidige functie	Jaren ervaring	Hoogst genoten opleiding
Z1	Vrouw	46	Lesgever Zwem-ABC	8	HBO
Z2	Man	53	Lesgever Zwem-ABC	11	Lesgever Zwem ABC
Z3	Vrouw	62	Zweminstructeur 1	40	HBO
Z4	Man	62	Zweminstructeur A	45	MBO
Z5	Vrouw	49	Zwemonderwijzer 3	13	MBO

Tabel 2

Karakteristieken van ouders met jonge kinderen op zwemles

Participant	Geslacht ouder	Leeftijd ouder (jaar)	Opleidings-Niveau	Geslacht kind	Leeftijd kind (jaar)	Leeftijd aanvang zwemactiviteiten kind (jaar)
PJ1	Vrouw	33	MBO	Jongen	5	4
PJ2	Vrouw	42	WO	Jongen	6	3
PJ3	Vrouw	31	MBO	Jongen	4	0
PJ4	Vrouw	31	WO	Meisje	4	4
PJ5	Man	36	MBO	Jongen	5	5

Noot. MBO = Middelbaar Beroeps Onderwijs, WO = Wetenschappelijke Onderwijs.

Tabel 3

Karakteristieken van ouders met kinderen die vanaf 6 jaar op zwemles gingen

Participant	Geslacht ouder	Leeftijd ouder (jaar)	Opleidingsniveau	Geslacht kind	Leeftijd kind (jaar)	Leeftijd aanvang zwemactiviteiten kind (jaar)
PO1	Vrouw	41	WO	Meisje	6	6
PO2	Vrouw	42	LWO	Jongen	8	7
PO3	Man	40	WO	Jongen	10	6
PO4	Man	39	HBO	Meisje	7	6

Noot. LWO = Leerweg Ondersteund Onderwijs, MBO = Middelbaar Beroeps Onderwijs, WO = Wetenschappelijke Onderwijs, HBO = Hoger Beroeps Onderwijs.

Tabel 4

Karakteristieken van kinderen

Participant	Geslacht	Leeftijd (jaar)	Leeftijd aanvang zwemactiviteiten (jaar)	Diploma's
K1	Jongen	5	0	Bezig met A
K2	Meisje	6	4	A
K3	Meisje	6	5	Bezig met A
K4	Jongen	7	4	A en B
K5	Jongen	7	5	A en B
K6	Meisje	7	6	Bezig met A

De zweminstructeurs en beide oudergroepen in dit onderzoek is gevraagd naar hun visie en ervaringen met betrekking tot zwemactiviteiten voor jonge kinderen. De kinderen werden naar hun ervaringen met het volgen van zwemlessen gevraagd.

Visie

De visie met betrekking tot zwemles kon in de rubrieken 'zwemles op voorschoolse leeftijd' en 'zwemles op schoolgaande leeftijd' worden onderscheiden. Binnen deze rubrieken zijn kern- en subthema's geïdentificeerd. De belangrijkste subthema's zijn in de tabellen opgenomen en per kern- of subthema is een citaat toegevoegd in de tabellen.

Zwemles op voorschoolse leeftijd. Binnen de rubriek 'zwemles op voorschoolse leeftijd' konden de kernthema's 'snelheid', 'veiligheid', 'voordelen', 'kind kenmerken' en 'opvoeding' worden onderscheiden (zie tabel 5). Het kernthema 'veiligheid' werd door alle groepen genoemd en het kernthema 'kind kenmerken' kwam bij beide oudergroepen naar voren. De overige kernthema's werden door één groep benoemd. De ouders met kinderen die op voorschoolse leeftijd deelnamen en de zweminstructeurs gaven diverse redenen waarom jonge kinderen al zwemlessen zouden moeten volgen. Deze redenen hebben met name betrekking op veiligheid, kind-kenmerken, omgevingsfactoren en hobby's van ouders.

Tabel 5

Visie zwemles op voorschoolse leeftijd

Perspectief	Kernthema	Subthema	Aantal keer genoemd	Citaat
Zweminstru- cteur	Snelheid	Zo snel mogelijk diploma halen	3	"t Liefst zo snel mogelijk diploma halen. Dan zijn ze d'r vanaf"
		Wachtlijsten zijn korter	2	
	Veiligheid	Waterrijke omgeving	2	"Wij hebben een land vol water en een kind moet hier gewoon kunnen zwemmen"
		Zelfredzaamheid	2	
Voordelen	Onbevangener	Kinderen vinden het leuk	2	"Vooral met watergewinning merk je dat als ze wat ouder zijn, ze toch banger zijn, omdat ze dan weten dat ze kunnen verdrinken, zeg maar"
			2	
Ouders jonge kinderen	Veiligheid	Waterrijke omgeving	5	"Nederland is een waterrijk land. Zeker ook met buitenspelen, wij wonen bij veel slootjes en dan vind ik het altijd wel belangrijk dat ze hun eigen kunnen redden mochten ze in het water belanden"
		Vakanties	3	
	Kind kenmerken	Watervrij Mening kind Voldoende fysieke capaciteiten	3	"We waren op zomervakantie geweest en ze was daar goed watervrij geworden dus toen dachten we dan kan het wel, als je dat durft dan kun je wel beginnen."
			2	
Opvoeding	Hobby's ouders Eerste sportactiviteit	2	"Ik vind dat hij, straks als hij gaat sporten, eerst zijn zwemlessen af moet hebben."	
		2		
Ouders oudere kinderen	Veiligheid		4	"Ik denk dat als we haar eerder op zwemles hadden gedaan dat zij uhm, de spierkracht er niet voor had"
		Kind kenmerken	Sneller leren op oudere leeftijd Opvolgen instructies	
Kinderen	Veiligheid	Zelf redzaamheid	5	"Nou, als iemand dan toch eh.. niet kan zwemmen.. Dan kan iemand anders die pakken en naar de kant toe brengen. Ja, daar is zwemles voor, om te leren zwemmen en ehh.. dat je.. kan helpen!"
		Anderen redden	5	
	Iedereen zit op zwemles		3	

Naast de meningen over zwemles op voorschoolse leeftijd gaven de participanten diverse argumenten om juist op schoolgaande leeftijd te beginnen met zwemactiviteiten.

Zwemles op schoolgaande leeftijd. Binnen de rubriek 'zwemles op schoolgaande leeftijd' konden de kernthema's 'veiligheid', 'kind kenmerken', 'wachten', 'voordelen', 'nadelen' en 'omstandigheden' worden onderscheiden (zie tabel 6). Het kernthema 'veiligheid' werd zowel door de ouders met oudere kinderen op zwemles als

door de kinderen zelf benoemd. De overige kernthema's werden één keer genoemd.

Tabel 6

Visie op Zwemles op schoolgaande leeftijd

Perspectief	Kernthema	Subthema	Aantal keer genoemd	Citaat
Zwem instructeurs	Wachten	Wennen op school	2	"Ze willen graag dat ze eerst op school een beetje gewend zijn voordat ze aan iets nieuws moeten wennen, zoals zwemles." "Een kind van 8 of 9 jaar is motorisch vele malen verder ontwikkelt dan die kinderen van 4 en 5 jaar." "Zijn kinderen te oud dan is 't ook weer veel lastiger met het aanleren van slagen."
		Financieel	1	
	Voordelen	Motorische ontwikkeling	1	
		Stil kunnen zitten	1	
Ouders oudere kinderen	Nadelen	Moeilijker slagen leren	1	
		Negatieve ervaringen	1	
	Veiligheid	Zelfstandigheid	3	
		Waterrijke omgeving	3	
Kinderen	Kind kenmerken	Meer kracht	4	
		Sneller leren	4	
Kinderen	Veiligheid	Jezelf redden/een ander redden	4	
		Verdrinken	4	

Ervaringen

Naast de visies die de verschillende groepen hebben, kan er ook een indeling worden gemaakt naar aanleiding van de ervaringen die zij hebben met betrekking tot zwemactiviteiten. Binnen dit onderwerp werden de volgende rubrieken onderscheiden, namelijk 'baby-, peuter- en kleuterzwemmen', 'duur zwemles', 'zwemaanbod' en de 'ervaringen van kinderen'. Binnen deze rubrieken zijn kernthema's en indien aanwezig subthema's geïdentificeerd. Per kern- of subthema is er een citaat in de tabellen opgenomen.

Baby-, peuter- en kleuterzwemmen. Binnen de rubriek 'baby-peuter- en kleuterzwemmen' konden 2 kernthema's worden onderscheiden, namelijk 'voordelen' en 'nadelen' (zie tabel 6). De participanten groepen hadden verschillende ervaringen met het baby-, peuter- en kleuterzwemmen. De zweminstructeurs ervoeren met name veel voordelen van deze activiteiten. Niet alle kinderen van ouders met jonge kinderen op zwemles hadden deelgenomen aan baby-, peuter- of kleuterzwemmen, maar de ervaringen van degenen die dit wel gedaan hadden waren positief. Ouders met kinderen die op latere leeftijd gestart zijn met zwemles, hebben hun kind niet deel laten nemen aan baby-, peuter- en kleuter zwemmen. De ervaringen van deze ouders zijn gebaseerd op ervaringen die zij gehoord hebben.

Tabel 7

Voor en nadelen van baby-, peuter- en kleuter zwemmen.

Perspectief	Kernthema	Subthema	Aantal keer genoemd	Citaat
Zwem instructeurs	Voordelen	Watervrij	4	"In die groepen worden al wateractiviteiten en lesvoorbereidingen gedaan voor de gerichte zwemlessen."
		Voorbereiding zwemles	2	
	Nadelen	Angst ouders	2	
Niet watervrij		1		
Ouders jonge kinderen	Voordelen	Watervrij worden	2	"Kleuter zwemmen met name omdat het gezellig is, maar ook omdat ze dan heel vroeg al watervrij worden"
		Gezelligheid	1	
Ouders oudere kinderen	Voordelen	Gewenning	3	"Ik denk dat het goed is om ze al vroeg aan water te laten wennen"
		Ouder-kind band	1	
	Nadelen gezondheid		3	"Ik heb gehoord dat het niet goed is omdat baby's minder goed tegen chloor kunnen"

Lange duur zwemtraject. Binnen de rubriek 'lange duur zwemtraject' konden de kernthema's 'sociaal-emotioneel' en 'fysiek' worden onderscheiden (zie tabel 8). Zowel de zweminstructeurs, als beide groepen ouders gaven aan de ervaring te hebben dat jonge kinderen langer doen over het behalen van hun zwemdiploma dan oudere kinderen. Hier gaven zij diverse verklaringen voor. Beide ouder groepen gaven tevens aan te ervaren dat het zwemtraject langer duurt dan zij van tevoren hadden verwacht.

Tabel 8

Lange duur zwemtraject voor jonge kinderen

Perspectief	Kernthema	Subthema	Aantal keer genoemd	Citaat
Zwem instructeurs	Fysiek	Motoriek	3	"Sommige kinderen onder de 5 jaar, zijn er motorisch gewoon echt nog niet aan toe."
		Zware belasting	1	
	Sociaal-emotioneel	Cognitieve vaardigheden	3	
Speels		2		
Moeilijkheid		2		
Ouders jonge kinderen	Fysiek	Kracht	2	"Dat komt omdat hij toch redelijk jong is en er een beetje tegenaan loopt dat hij de kracht mist."
		Motoriek	1	
	Sociaal-emotioneel	Speels Minder concentratie	2 1	"We zien gewoon dat hij een beetje achterblijft, dat heeft nog met zijn concentratie en speelsheid te maken"
Ouders oudere kinderen	Fysieke capaciteiten		4	"Ik vind dat ze, ze moeten een bepaalde fysieke kracht hebben."
	Sociaal-emotioneel		1	"De belangrijkste reden is eigenlijk vanwege het luisteren. Zodat ze

opdrachten kan volgen, instructies
kan volgen."

Zwemaanbod. Binnen de rubriek 'zwemaanbod' kunnen de kernthema's 'lesinvulling', 'organisatie', 'beperkt aanbod' en 'breed aanbod' worden onderscheiden (zie tabel 9). Eén van de ouders gaf als concrete aanbeveling over het zwemaanbod dat er een tussenoplossing zou moeten komen voor kinderen tussen 4 en 6 jaar. Nu stopt het zwemaanbod voor kleuters vaak bij 4 jaar, maar beginnen zwemlessen vaak pas bij 6 jaar. De lessen zouden nog wel wat speelser moeten zijn, maar er moet wel een goede basis komen, aldus deze ouder.

Tabel 9

Ervaringen met huidig zwemaanbod

Perspectief	Kernthema	Subthema	Aantal keer genoemd	Citaat
Zwem instructeurs	Lesinvulling	Spelelement	5	"We proberen het wel aantrekkelijk te maken door speel elementen toe te voegen of spelletjes of materialen in te zetten." "En de grootte van de groep wordt meestal financieel bepaald."
		Aanpassing leeftijd	4	
	Organisatie	Groepsgrootte financieel	2	
		Wachlijsten korter	1	
Ouders jonge kinderen	Beperkt aanbod	Zwembaden ver weg	4	"Ik doe er bijna een half uur over en dan moet je nog tassen pakken en hier wachten" "Snelcursus vonden we veel te compact. Die resultaten waren niet goed. Hij ging nog steeds als een potlood door het water terwijl hij a en b al had." "Ik vind wel de wachttijden wel behoorlijk, dus de toegankelijkheid van het uhm, zwemmen vind ik best beperkt" "Er zijn veel dingen voor kinderen zoals babyzwemmen en zo"
		Volle lessen	2	
		Tussen oplossing	1	
	Lesinvulling	Snelcursus	3	
		Richten op zwemvaardigheden	2	
Ouders oudere kinderen	Beperkt aanbod	Lange wachlijsten	3	
		Beperkte mogelijkheden	3	
	Breed aanbod		2	

Ervaringen van kinderen. De ervaringen van de geïnterviewde kinderen kunnen worden onderscheiden in de kernthema's 'leuke activiteiten', 'minder leuke activiteiten', 'makkelijke activiteiten' en 'moeilijke activiteiten' (zie tabel 10). Over het algemeen vonden de geïnterviewde kinderen zwemles erg leuk, ze hebben aangegeven 'heel blij' of 'blij' te worden van zwemles. Kinderen gaven met name aan duiken erg leuk te vinden, maar dit tevens als moeilijk te ervaren.

Tabel 10

Ervaringen van kinderen met betrekking tot zwemles

Perspectief	Kernthema	Subthema	Aantal keer genoemd	Citaat
-------------	-----------	----------	---------------------	--------

Kinderen	Leuke activiteiten	Duiken	6	"Weet je wat het leukste is aan duiken? Zo met je kleren aan duiken!! Maar dat moet bijna nooit.."
		Door het gat	3	
		Bommetje	3	
		Onder water	3	
		Spelen	3	
	Niet leuke activiteiten	Duiken	3	"Onder water zwemmen is het aller stomste"
		Op rug zwemmen	3	
		Onder water	3	
	Makkelijke activiteiten	Zwemvest dragen	2	"Schoolslag is echt een makkie"
		Schoolslag	4	
		Zwemmen zonder hulpmiddelen	2	
	Moeilijke activiteiten	Rugcrawl	5	"De rugcrawl was moeilijk, en die was ik ook een beetje vergeten"
		Duiken	4	
		Drijven	3	
		Onder water	2	
Watertrappelen		2		
		Door gat zwemmen	2	

Discussie

Het doel van deze studie was om de visies en ervaringen van betrokken partijen rondom zwemles in kaart te brengen en met elkaar te vergelijken. De betrokken partijen die opgenomen zijn in dit onderzoek waren zweminstructeurs, ouders met kinderen die op voorschoolse leeftijd zijn gestart met zwemactiviteiten, ouders met kinderen die op 6-jarige of latere leeftijd zijn gestart en kinderen.

Belangrijkste bevindingen

Door naar de visies en ervaringen van deze groepen te vragen is er een breed beeld gevormd over deelname aan zwemactiviteiten op voorschoolse leeftijd. Het belangrijkste kernthema wat naar voren is gekomen bij de visie was 'veiligheid'. De ervaringen worden besproken door per rubriek de belangrijkste kernthema's aan bod te laten komen. De opgenomen rubrieken zijn 'baby-peuter-kleuter zwemmen', 'lange duur zwemtraject' en 'zwemaanbod'. Tot slot worden de belangrijkste ervaringen van kinderen toegelicht.

Veiligheid. Uit dit onderzoek bleek dat de veiligheid door alle groepen als belangrijkste reden werd gezien om deel te nemen aan zwemles. Ouders die hun kind op voorschoolse leeftijd aan zwemles lieten deelnemen gaven aan dat het wonen in of het bezoeken van een waterrijke omgeving een belangrijke rol speelde bij de beslissing om hun kind deel te laten nemen. Dit is in lijn met wat uit eerder onderzoek van Moran en Stanley (2006) en Wisse et al. (2009) is gebleken. Ouders van kinderen die op latere leeftijd zijn gestart vonden ook dat zij zich moesten kunnen redden in het water. Toch kiest deze groep er niet voor om hun kind vroeg te laten starten, onder andere omdat zij van mening zijn dat kinderen op voorschoolse leeftijd motorisch en cognitief niet genoeg ontwikkeld zijn om zwemles te volgen. Op deze manier kunnen kinderen tevens eerst wennen aan school voordat zij aan iets nieuws beginnen.

Baby-, peuter-, en kleuterzwemmen. De belangrijkste kernthema's binnen

deze rubriek zijn de voor- en nadelen met betrekking tot baby-, peuter- en kleuterzwemmen. De zweminstructeurs zien met name voordelen, omdat deze kinderen meer watervrij zijn en beter voorbereid op zwemles komen. De ouders waarvan kinderen hebben deelgenomen aan baby-, peuter-, of kleuterzwemmen waren tevens positief over deze activiteiten. Dit komt overeen met de onderzoeken van Gladish et al., (2002) en Zhao et al., (2005) waaruit blijkt dat baby-, peuter-, of kleuterzwemmen helpt bij het watervrij worden van de jonge kinderen. Ouders van kinderen die niet hebben deelgenomen aan baby-, peuter-, kleuterzwemmen waren bang dat deelname aan deze activiteiten slecht is voor de gezondheid van de jonge kinderen.

Lange duur zwemtraject. De belangrijkste kernthema's binnen deze rubriek waren de fysieke en sociaal emotionele ontwikkeling. Uit de ervaringen van zweminstructeurs en beide groepen ouders bleek dat het traject langer duurt bij kinderen die op jonge leeftijd zijn gestart. Dit komt overeen met de onderzoeken van Gladish et al. (2002), Wisse et al. (2009) en Blanksby et al. (1995). Zij concludeerden allemaal dat kinderen vanaf 5 jaar sneller leren zwemmen. De ouders van de kinderen die op latere leeftijd zijn gestart gaven aan dat zij dachten dat hun kinderen sneller hun diploma zouden behalen. Dit viel uiteindelijk echter tegen. De meest genoemde redenen van de zweminstructeurs en beide oudergroepen voor de lange duur van het zwemtraject op voorschoolse leeftijd zijn, dat de jonge kinderen minder ver zijn in de motorische en cognitieve ontwikkeling. Deze factoren kwamen ook overeen met eerder onderzoek van de AAP (2000), Gladish et al. (2002) en Williams et al. (2008). De ouders van kinderen die op latere leeftijd zijn gestart gaven aan dat zij geen moeite hadden met het volgen en uitvoeren van de opdrachten en dat zij over voldoende spierkracht beschikten om aan de zwemlessen deel te nemen.

Zwemaanbod. De belangrijkste kernthema's binnen deze rubriek zijn de lesinvulling en het beperkte aanbod. De zweminstructeurs vinden het met name belangrijk om een les aantrekkelijk te maken door hier spelelementen in aan te brengen en de invulling aan te passen aan de ontwikkelingsfase van het kind. Ouders vinden het spel element minder van belang en zijn van mening dat zwemles zich moet richten op het aanleren van de zwemvaardigheden. Uit onderzoeken van Bailey (2006), Fraser-Thomas et al. (2005), Neely & Holt (2014) en Vella et al. (2014) blijkt tevens dat de invulling van zwemles belangrijk is en dat het onder andere gericht moet zijn op het aanleren van de zwemvaardigheden. Hierbij wordt wel genoemd dat het van belang is om de invulling van de zwemlessen af te stemmen op de ontwikkelingsfase van de deelnemers. Daarnaast vinden de ouders dat het zwemaanbod te beperkt is. Zo vinden ouders dat er geen passende overgang is van het kleuterzwemmen op zwemles, dat de zwembaden ver weg zijn, de wachtlijsten te lang en de lessen vaak erg vol. De zweminstructeurs gaven daarentegen aan dat de wachtlijsten korter zijn geworden.

Teven gaven de zweminstructeurs aan dat het zwemaanbod te veel gericht is op het comfortabel maken voor de ouders.

Ervaringen kinderen. De geïnterviewde kinderen waren over het algemeen erg positief over het volgen van zwemles. Alle kinderen hebben aangegeven zwemles leuk te vinden, hier plezier aan te beleven en het zwemmen als belangrijk te ervaren. De meest gehoorde redenen hadden betrekking op zelfredzaamheid en verdrinking. Opvallend is dat de kinderen goed in staat waren om hun ervaringen te benoemen, met name wat ze wel en niet leuk vinden bij zwemles, maar ook wat ze als makkelijk en moeilijk ervaren.

Meerwaarde onderzoek

Dit onderzoek is een inhoudelijke toevoeging aan de huidige kennis rondom zwemlessen in Nederland, omdat de perspectieven van deze vier groepen nog niet eerder zijn beschreven binnen één onderzoek. Wel zijn er onderzoeken uit andere landen bekend die de perspectieven van ouders (Moran & Stanley, 2006) en zweminstructeurs (Blitvich et al., 2012) in kaart brengen. Binnen de huidige studie is vergelijking van 4 groepen mogelijk. Daarnaast is het opnemen van kinderen een waardevolle inhoudelijke toevoeging van deze studie, omdat zij vaak niet worden opgenomen in onderzoek. Verder heeft deze studie een methodologische meerwaarde, doordat gevraagd is naar de ervaringen van betrokken partijen. In eerdere onderzoeken zijn ervaringen van respondenten niet aan bod gekomen.

Het gebruik van semigestructureerde interviews zorgde voor genoeg ruimte om toelichting te geven op de visies en ervaringen, wat rijke data opleverde. Bij de data analyse is gebruik gemaakt van peerreview, wat de interne betrouwbaarheid van dit onderzoek heeft verhoogd. Daarnaast is de interne validiteit gewaarborgd door tijdens de interviews regelmatig een korte samenvatting te geven ter controle van het begrip de bedoelingen van de respondenten. Tot slot voor de verhoging van de externe validiteit duidelijk gemaakt op welke manier en om welke redenen deze vier groepen zijn geselecteerd.

Kanttekeningen

Ten eerste zijn in deze studie zweminstructeurs, ouders met kinderen die op voorschoolse leeftijd zijn gestart met zwemactiviteiten, ouders met kinderen die op 6-jarige of latere leeftijd zijn gestart en kinderen geïnterviewd. Bij interviews speelt de interviewer bias altijd een rol, waardoor een interview nooit helemaal objectief kan zijn (Tijmstra en Boeije, 2011). Er is gestreefd naar intersubjectiviteit, doordat de onderzoekers onderling elkaars fragmenten hebben geanalyseerd en gecontroleerd.

Ten tweede zijn de participanten in dit onderzoek geworven via het eigen netwerk en bij zwembaden, wat de groep participanten selectief maakt. Daarnaast is het aantal participanten dat heeft deelgenomen aan dit onderzoek vrij laag. Een kanttekening die geplaatst kan worden bij de zweminstructeurs was dat zij een vrij hoge gemiddelde

leeftijd hadden. Ook het gemiddelde aantal jaren ervaring met het geven van zweminstructies was hoog. Mogelijkerwijs hebben jongere zweminstructeurs andere visies en ervaringen met het geven van zweminstructies. De hogere leeftijd en het aantal jaren werkervaring van de zweminstructeurs kan echter ook een meerwaarde zijn, doordat zij een vergelijking konden maken tussen het heden en verleden. Daarnaast is het de vraag of de kinderen in staat zijn om representatieve, dan wel betrouwbare, antwoorden op de gestelde vragen te geven. Ondanks deze beperkingen is er veel informatie over de visies en ervaringen verkregen, echter zijn de resultaten moeilijk te generaliseren door de kleine en selectieve steekproef.

Aanbevelingen

Vanwege het exploratieve karakter van dit onderzoek kunnen geen concrete aanbevelingen worden gedaan. Wel zijn er ideeën geformuleerd over hoe deze aanbevelingen er na verdiepend onderzoek uit zouden kunnen zien. Ten eerste geven zweminstructeurs aan dat zij ervaren dat het volgen van een zwemtraject bij jonge kinderen vaak wat langer duurt. Deze informatie lijkt momenteel nog niet duidelijk naar de ouders te worden gecommuniceerd. In de toekomst zou de communicatie verbeterd moeten worden over het mogelijke verloop van de verschillende zwemtrajecten. Op die manier kunnen ouders een geïnformeerde keuze maken over het te volgen zwemtraject van hun kind.

Ten tweede zou er wellicht een tussenoplossing moeten komen voor kinderen die niet meer deel kunnen nemen aan kleuterzwemmen, maar ook nog niet klaar zijn voor de deelname aan reguliere zwemlessen. Een mogelijkheid hiervoor zou zijn dat kinderen wel spelenderwijs kennis maken met de eerste zwemvaardigheden, maar niet meer samen met hun ouders het water in gaan. Deze kinderen kunnen dan met plezier hun zwemvaardigheden onderhouden en uitbreiden, maar hoeven nog geen lessen te volgen waar veel kracht en concentratie voor nodig is.

Toekomstig onderzoek

Deze studie heeft geleid tot een eerste inventarisatie van de visie en ervaringen van de verschillende groepen met betrekking tot zwemactiviteiten voor jonge kinderen. Toekomstig onderzoek zou ook meerdere groepen moeten betrekken, maar van grotere omvang en random geselecteerd. Hierdoor zouden de resultaten beter te generaliseren zijn. Daarnaast zouden andere groepen betrokken kunnen worden, zoals pedagogen, fysiotherapeuten en zwemaanbieders. Het onderzoek zou zich moeten richten op de verschillende mogelijke zwemtrajecten en de effecten hiervan. Zo kan er in de toekomst onderzocht worden hoe baby-, peuter- en kleuterzwemmen het beste ingevuld kan worden. Daarnaast is onderzoek nodig naar een gepaste invulling voor de periode tussen kleuterzwemmen en zwemles. Tot slot is het van belang dat er onderzoek wordt gedaan

naar de effecten van baby-, peuter-, kleuterzwemmen op het verloop van het traject van zwemles.

Conclusie

Uit deze studie blijkt dat de betrokken partijen ervaren dat kinderen op voorschoolse leeftijd niet altijd voldoende ontwikkeld zijn voor deelname aan zwemlessen. Ouders kiezen echter vaak voor een vroege start vanwege de veiligheid. Het huidige zwemaanbod zou herzien moeten worden, zodat er een programma ontstaat passend bij de ontwikkelingsfase van de deelnemers. Er is meer onderzoek naar passende zwemactiviteiten nodig om hier in de toekomst specifieke aanbevelingen over te geven.

Literatuur

- American Academy of Pediatrics, Committee on Sports Medicine and Fitness (2001).
Organized sports for children and preadolescents. *Pediatrics*, 107, 1459-1462.
Geraadpleegd op
<http://pediatrics.aappublications.org/content/pediatrics/107/6/1459.full.pdf>
- American Academy of Pediatrics Committee on Injury and Poison Prevention (2000).
Swimming programs for infants and toddlers, *Pediatrics*, 105, 868-870.
doi:10.1542/peds.105.4.868
- Atkinson, M. (2012). *Key concepts in Sport & Exercise Research Methods*. Londen: Sage
- Baarda, D. B., Goede, M. P. M., & Teunissen, J. (2009). *Basisboek kwalitatief onderzoek: handleiding voor het opzetten en uitvoeren van kwalitatief onderzoek*. Groningen: Stenfert Kroese
- Baily, R. (2006). Physical education and sport in schools: A review of benefits and outcomes. *Journal of School Health*, 76, 397-401. doi:10.1111/j.1746-1561.2006.00132.x
- Biddle, S. J. H., & Asare, M. (2011). Physical Activity and mental health in children and adolescents: A review of reviews. *British Journal of Sports Medicine*, 45, 886-895. doi:10.1136/bjsports-2011-090185
- Blanksby, B. A., Parker, H. E., Bradley, S., & Ong, V. (1995). Children's readiness for learning front crawl swimming. *Australian Journal of Science and Medicine in Sport*, 27, 34-37. Geraadpleegd op <http://www.scribd.com/doc/86702145/AJSSM-Children-s-Readiness-for-Learning-Front-Crawl-Swimming-by-B-A-Blanksby-H-E-Parker-S-Bradley-and-V-Ong#scribd>
- Blitvich, J. D., Moran, K., Petrass, L. A., McElroy, G. K., & Stanley, T. (2012). Swim instructor beliefs about toddler and preschool swimming and water safety education. *International Journal of Aquatic Research and Education*, 6, 110-121.
Geraadpleegd op
http://journals.humankinetics.com/AcuCustom/Sitename/Documents/DocumentItem/03_Blitvich_J3856.pdf
- Boer, E. F., & Westerlaken, A. E. A. (2013). Peuter en kleuters doen ook sport! (Master thesis). Geraadpleegd op <http://dspace.library.uu.nl/handle/1874/282704>
- Boeije, H. (2014). *Analyseren in kwalitatief onderzoek*. Den Haag: Boom Lemma.
- Booth, V. M., Rowlands, A. V., & Dollman, J. (2014). Physical activity temporal trends among children and adolescents. *Journal of Science and Medicine in Sport*, 18, 418-425. doi:10.1016/j.jsams.2014.06.002
- Breedveld, K., & Tiessen-Raaphorst A. (Red.) (2006). *Rapportage sport 2006*. Den Haag: Sociaal en Cultureel Planbureau/Centraal Bureau voor de Statistiek/W.J.H. Mulier Instituut/Nederlands Olympisch Comité * Nederlandse Sport

- Federatie/Nederlandse Organisatie voor toegepast-natuurwetenschappelijk onderzoek. Geraadpleegd op http://www.scp.nl/Publicaties/Alle_publicaties/Publicaties_2006/Rapportage_Sport_2006
- Brenner, R. A., Taneja, G. S., Haynie, D. L., Trumble, A. C., Qian, C., Klinger, R. M., & Klebanoff, M. A. (2009). Association between swimming lessons and drowning in childhood. *Archives of Pediatrics and Adolescent Medicine*, *163*, 203-210. doi:10.1001/archpediatrics.2008.563
- Brenner, R. A., Saluja, G., & Smith, G. S. (2003). Swimming lessons, swimming ability, and the risk of drowning. *International Journal of Injury Control and Safety Promotion*, *10*, 211-216. doi:10.1076/icsp.10.4.211.16775
- Bun, C. J. E., Schütz, F. N., & Hilgersom, W. J. A. (2007). Gewicht, sport en psychosociale problematiek bij kinderen. *TSG*, *35*, 274-279.
- CBS (2006). *Rapportage sport 2006*. Geraadpleegd op <https://www.cbs.nl/nl-nl/publicatie/2006/24/rapportage-sport-2006>
- Daniels, S. R. (2006). The consequences of childhood overweight and obesity. *The Future of Children*, *16*, 47-67. doi:10.1353/foc.2006.004
- Daniels, S. R., Arnett, D. K., Eckel, R. H., Gidding, S. S., Hayman, L. L., Kumanyika, S., ... & Williams, C. L. (2005). Overweight in children and adolescents. Pathophysiology, consequences, prevention and treatment. *Circulation*, *111*, 1999-2012. doi:10.1161/01.CIR.0000161369.71722.10
- Eimers. D. (2013, November 13). Jong en snel is niet altijd het beste. *Trouw*. Geraadpleegd op <http://www.trouw.nl>
- Fisher, A., Reilly, J. J., Kelly, L. A., Montgomery, C., Williamson, A., Paton, J. Y., & Grant, S. (2005). Fundamental movement skills and habitual physical activity in young children. *Medicine & Science in Sports & Exercise*, *37*, 684-688. doi:10.1249/01.MSS.0000159138.48107.7D
- Feltz, D. L. (2007). Self-confidence and sports performance. *Exercise and Sport Sciences Reviews*, *16*, 423-457. doi:10.1249/00003677-198800160-00016
- Fraser-Thomas, J. L., Côté, J., & Deakin, J. (2005). Youth sport programs: An avenue to foster positive youth development. *Physical Education and Sport Pedagogy*, *10*, 19-40. doi:10.1080/1740898042000334890
- Gladish, K., Washington, R. L., & Bull, M. J. (2002). Swimming programs for infants and toddlers. *Pediatrics*, *109*, 168-169. doi:10.1542/peds.109.1.168
- Jacobs, J. H., Fuertes, E., Krop, E. J. M., Spithoven, J., Tromp, P., & Heederik, D. J. J. (2012). Swimming pool attendance and respiratory symptoms and allergies among Dutch children. *Occupational and Environmental Medicine*, *69*, 823-830. doi:10.1136/oemed-2011-100621

- Kirkcaldy, B. D., Shephard, R. J., & Siefen, R. G. (2002). The relationship between physical activity and self-image and problem behaviour among adolescents. *Social Psychiatry and Psychiatric Epidemiology*, 37, 544-50. doi:10.1007/s00127-002-0554-7
- Kjonniksen, L., Anderssen, N., & Wold, B. (2009). Organized youth sports as a prediction of physical activity in adulthood. *Scandinavian Journal of Medicine & Science in Sports*, 19, 646-654. doi:10.1111/j.1600-0838.2008.00850.x
- Moran, K., & Stanley, T. (2006). Parental perceptions of toddler water safety, swimming ability and swimming lessons. *International Journal of Injury Control and Safety Promotion*, 13, 139-143. doi:10.1080/17457300500373572
- Nationaal Platform Zwembaden. *Hoe eerder een kind veilig is in het water, hoe beter*. Geraadpleegd via: <http://www.npz-nrz.nl/index.php?sid=259&l=ned>
- Neely, K. C., & Holt, N. L. (2014). Parents' perspectives on the benefits of sport participation for young children. *The Sport Psychologist*, 28, 255-268. doi:10.1123/tsp.2013-0094
- Ploch, T., & Van Zwieten, M. C. B. (2007). Kwalitatief onderzoek. In: T. Ploch, R. E. Juttman, N. S. Klazinga, & J. P. Mackenbach (red.), *Handboek gezondheidszorgonderzoek* (pp. 77-93). Bohn Stafleu Van Loghum. Geraadpleegd op http://www.myravanzwieten.nl/publicaties_artikelen.htm
- Sääkslahti, A., Numminen, P., Varstala, V., Helenius, H., Tammi, A., Viikari, J., & Välimäki, I. (2004). Physical activity as a preventive measure for coronary heart disease risk factors in early childhood. *Scandinavian Journal of Medicine and Science in Sports*, 14, 143-139. doi:10.1111/j.1600-0838.2004.00347.x
- Sigmundsson, H., & Hopkins, B. (2009). Baby swimming: Exploring the effects of early intervention on subsequent motor abilities. *Child: Care, Health and Development*, 36, 428-430. doi:10.1111/j.1365-2214.2009.00990.x
- Smits D. W., Kamphuis, C. B. M., Backx, F. J. G. (2016) *Inventarisatie van beweeg- en sportactiviteiten voor kinderen jonger dan zes jaar*. Utrecht: Universiteit Utrecht
- Tiessen-Raaphorst, A., Verbeek, D., De Haan, J., & Breedveld, K. (Red.) (2010). *Rapportage sport 2010*. Den Haag/'s-Hertogenbosch: Sociaal en Cultureel Planbureau/W.J.H. Mulier Instituut. Geraadpleegd op http://www.scp.nl/Publicaties/Alle_publicaties/Publicaties_2010/Sport_een_leven_lang
- Tijmstra, J. & Boeije, H. R. (2011). *Wetenschapsfilosofie in de context van de sociale wetenschappen*. Den Haag: Boom Lemma
- Trost, S. G., Sirard, J. R., Dowda, M., Pfeiffer, K. A., & Pate, R. R. (2003). Physical activity in overweight and non-overweight preschool children. *International*

- Journal of Obesity and Related Metabolic Disorders*, 27, 834-839.
doi:10.1038/sj.ijo.0802311
- Universiteit Utrecht (2016). *Sport clubs respond to the increased demand for physical activities and sports for pre-schoolers*. Geraadpleegd op
<http://www.uu.nl/en/news/sport-clubs-respond-to-the-increased-demand-for-physical-activities-and-sports-for-pre-schoolers>
- Van der Werff, H., & Breedveld, K. (Red.) (2013). *Zwemmen in Nederland*. Utrecht: Mulier Instituut. Geraadpleegd op
<http://www.kennisbanksportenbewegen.nl/?file=2668&m=1422883202&action=file.download>
- Van Zwieten, M., & Willems, D. (2004). Methodologie van kwalitatief onderzoek. *Huisarts en Wetenschap*, 47, 38-43. doi:10.1007/BF03083653
- Veldman, C. (2013). *De toekomst van de zwemles. Een kwalitatief onderzoek naar de betekenis van zwemles voor zwemverenigingen*. Universiteit van Utrecht, in samenwerking met de Koninklijke Nederlandse Zwem Bond. Geraadpleegd op
<http://dspace.library.uu.nl/handle/1874/287595>
- Vella, S. A., Cliff, D. P., Magee, C. A., & Okely, A. D. (2014). Associations between sports participation and psychological difficulties during childhood: A two-year follow up. *Journal of Science and Medicine in Sport*, 18, 304-309. doi:10.1016/j.jsams.2014.05.006
- Williams, H. G., Pfeiffer, K. A., O'Neill, J. R., Dowda, M., McIver, K. L., Brown, W. H., & Russel, R. P. (2008). Motor skill performance and physical activity in preschool children. *Obesity*, 16, 1421-1426. doi:10.1038/oby.2008.214
- Wisse, E., Elling, A., & van den Dool, R. (2009). 'Ik wil wel dat mijn kind leert zwemmen...' Een onderzoek naar de factoren die de zwemvaardigheid beïnvloeden en de rol van allochtone ouders. W.J.H. Mulier Instituut, Centrum voor sociaal wetenschappelijk sportonderzoek
- Woodman, T., & Hardy, L. (2003). The relative impact of cognitive anxiety and self-confidence upon sport performance: A meta-analysis. *Journal of Sports Sciences*, 21, 443-457. doi:10.1080/02664041031000101809
- Zhao, S., Xie, L., Hu, H., Xia, J., Zhang, W., & Ye, N. A. (2005). Study of neonatal swimming (water therapy) applied in clinical obstetrics. *Journal of Maternal-fetal & Neonatal Medicine*, 17, 59-62. doi:10.1080/14767050400028782

Bijlage 1. Wervingsbrief

Datum   **10 april**
Betreft   **Uw mening en ervaring met zwemactiviteiten voor jonge kinderen**

Geachte heer/mevrouw,

Graag willen wij u door middel van deze brief vriendelijk vragen om mee te werken aan een onderzoek over zwemactiviteiten bij jonge kinderen. Dit onderzoek wordt gedaan door studenten van de Universiteit Utrecht.

Huidig onderzoek is een onderdeel van het lopende onderzoeksproject: PAP-NL (Physical Activities and sports for Preschoolers in the Netherlands). Dit project richt zich op de deelname aan sport- en beweegactiviteiten op jonge leeftijd. Hier is nog weinig over bekend en het is nog onduidelijk welke rol dit speelt in de ontwikkeling. Voor meer informatie over PAP-NL zie: <http://www.uu.nl/en/news/sport-clubs-respond-to-the-increased-demand-for-physical-activities-and-sports-for-pre-schoolers>.

De laatste jaren lijken kinderen steeds jonger te beginnen met zwemactiviteiten, het is echter onduidelijk wat de redenen hier voor zijn en hoe dit ervaren wordt. Het doel van dit onderzoek is de visie en ervaringen van [betrokken partij] in kaart te brengen. Uw bijdrage levert dus belangrijke en waardevolle informatie op voor dit onderzoek!

Deze studie is een eerste stap om ouders in de toekomst de mogelijkheid te bieden een geïnformeerde keuze te maken over het moment waarop zij hun kind aanmelden voor zwemactiviteiten. Daarnaast kunnen zweminstructeurs en zwemaanbieders hun aanbod van zwemactiviteiten hierop aanpassen.

Door middel van face-to-face interviews van ongeveer 30 minuten wordt uw mening en ervaring uitgevraagd. De onderzoeker[s] komt[komen] naar u toe in de periode april-mei.

Belangrijk is dat deelname aan het onderzoek vrijwillig is en dat u op elk moment kunt besluiten uw deelname in te trekken. Daarnaast worden de persoonsgegevens volstrekt vertrouwelijk behandeld en niet aan derden gedeeld. Ook worden de door u uitgesproken meningen en ervaringen anoniem verwerkt en onherleidbaar in het uiteindelijke onderzoeksverslag opgenomen.

Indien u besluit deel te nemen aan dit wetenschappelijk onderzoek, dan vragen wij u om samen met de onderzoeker het toestemmingsformulier te ondertekenen.

Wilt u verder nog iets weten, dan kunt u altijd contact opnemen met een van de onderzoekers. De contactgegevens vindt u onderaan deze brief.

Met vriendelijke groet,

Marijke van Gemert	m.g.m.vangemert@students.uu.nl	06 - 27362607
Ilse van Hoorn	i.vanhoorn2@students.uu.nl	06 - 11723691
Ashley Moerdijk	a.moerdijk@students.uu.nl	06 - 36146817
Anneloes Vonck	a.vonck@students.uu.nl	06 - 36513086

Mede namens,

Dirk-Wouter Smits   Projectleider PAP-NL

Bijlage 2. Toestemmingsformulier

Toestemmingsformulier

Titel van het onderzoek: "Zwemactiviteiten voor jonge kinderen: visie en ervaringen van betrokken partijen".

Ik ben gevraagd om toestemming te geven [voor mijn kind] om mee te doen aan dit wetenschappelijk onderzoek:

- Ik heb de informatiebrief voor het onderzoek gelezen.
- Ik ben in de gelegenheid gesteld om aanvullende vragen stellen en deze vragen zijn naar tevredenheid beantwoord.
- Ik heb voldoende tijd gehad om te beslissen of ik/mijn kind meedoe(t) aan dit onderzoek.
- Ik weet dat meedoen helemaal vrijwillig is.
- Ik weet dat ik op ieder moment kan beslissen dat ik/mijn kind niet meer mee doe(t) en daar geen reden voor hoeft te geven.
- Ik weet dat meerdere onderzoekers de gegevens kunnen inzien, die personen staan vermeld in de informatiebrief.
- Ik geef toestemming om de gegevens te gebruiken, voor de doelen die in de informatiebrief staan.

Naam:

Datum:

Handtekening:

Ik verklaar hierbij dat ik bovengenoemde persoon/personen volledig heb geïnformeerd over het genoemde onderzoek.

Naam onderzoeker:

Datum:

Handtekening:

3. Ervaringen

Kunt u iets vertellen over uw ervaringen met het begeleiden van zwemactiviteiten voor kinderen op voorschoolse leeftijd (0 tot en met 5 jaar)?

Topics om over door te vragen als ze niet spontaan aan bod komen:

- a. Merkt u verschil tussen kinderen die op voorschoolse leeftijd al deelnemen aan zwemactiviteiten en kinderen die vanaf 6 jaar starten?
Zo ja, kunt u mij dit verschil / de verschillen uitleggen?*
- b. Zijn uw werkzaamheden verandert door de jongere doelgroep(en)?*

Eventueel verder doorvragen:

- c. Is de inhoud van de zwemactiviteiten aangepast aan de jongere doelgroep?*
  - i. Is de duur van de sessies verandert?*
  - ii. Zijn de tijdstippen waarop de zwemactiviteiten worden gegeven verandert?*
  - iii. Is de groepssamenstelling verandert?*
  - iv. Zijn de instructie methoden verandert?*
  - v. Is de invulling van de sessies verandert?*
  - vi. Is uw begeleidende rol verandert?*

Bijlage 4. Topiclijst ouders met kinderen die op voorschoolse leeftijd zijn gestart

**Kinderen starten steeds eerder met zwemactiviteiten: de visie en ervaringen
van ouders met jonge kinderen die deelnemen aan georganiseerde
zwemactiviteiten.**

Achtergrond informatie

Geslacht : M / V

Leeftijd: .... Jaar

Leeftijd kind: ..... jaar

Geslacht kind: ..... jaar

Leeftijd aanvang eerste zwemactiviteiten:..... jaar

Hoogst genoten opleiding: .....

Beroep/sector: .....

Wat is uw inkomen:

- Onder modaal
- Modaal (bruto 2.778 euro per maand, netto 2.114 euro per maand)
- Boven modaal

Hoe vaak sport u zelf per week 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 dagen

Welke sport(en) beoefend u zoal? .....

Topics

Algemene vraag:

Kunt u iets vertellen over zwemactiviteiten van jonge kinderen?

Subtopics:

Visies:

- Waarom heeft u er voor gekozen uw kind deel te laten nemen aan zwemactiviteiten?
Door vraag: Kunt u nog andere redenen noemen?
- Hoe bent u geïnformeerd over de zwemactiviteiten voor jonge kinderen
BV: internet, school, peuterspeelzaal, andere ouders, zwembad
- Heeft u overleg gehad met andere ouders over de zwemactiviteiten
Door vraag: Zo ja, wat werd er dan besproken?
- Wat heeft u meegenomen in het besluit uw kind deel te laten nemen aan zwemactiviteiten?
Door vraag: kunt u nog andere redenen noemen?
- Hoe vindt u het zwemaanbod voor jonge kinderen?
Door vraag: Wat vindt u goed? Wat vindt u minder goed?
- Heeft uw kind inspraak gehad in de beslissing om deel te nemen aan zwemactiviteiten? (vanaf kinderen die kunnen praten)

Door vraag: Zo ja, wat was de mening van uw kind? En wat heeft u met de mening gedaan?

Door vraag: Zo nee, waarom niet?

- Wat verwachtte toen u kind zwemactiviteiten ging volgen?

Door vraag: waarom verwachtte u dit?

Ervaringen:

- Wat zijn uw ervaringen met de zwemactiviteiten tot nu toe?

Door vraag: Is het wat u ervan verwacht had?

Door vraag: is er anders?

- Ziet u ontwikkelingen bij uw kind

Door vraag: Op welk gebied? Voorbeelden indien nodig: Sociaal? Fysiek?
Zwemvaardigheid? Algemene motoriek?

- Welke voordelen hebben de zwemactiviteiten met zich mee gebracht

Door vraag: Zijn er ook nadelen? Zo ja, welke?

- In hoeverre bent u betrokken bij de zwemactiviteiten?

Voorbeelden indien nodig: Halen en brengen? Of actiever betrokken?
Meezwemmen?

Bijlage 5. Topiclijst ouders met kinderen die op latere leeftijd zijn gestart

Achtergrond informatie:

Geslacht : M / V

Leeftijd: _____ Jaar

Leeftijd kind: _____ jaar

Geslacht kind: Jongen / Meisje

Hoogst genoten opleiding: _____

Beroep/sector: _____

Wat is uw inkomen:

Onder modaal

Modaal (bruto 2.778 euro per maand, netto 2.114 euro per maand)

Boven modaal

Doet u zelf aan sport?

Ja

Nee

Hoe vaak sport u zelf per week 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 dagen (omcirkelen wat van toepassing is)

Welke sport(en) beoefend u zoal? _____

Topic lijst ouders waarvan hun kind nog niet op zwemles zit

Vragen naar de motieven en ervaringen van ouders die niet op zwemles zitten

Meningen en visies in het algemeen over zwemactiviteiten bij jonge kinderen:

Heeft u zich in het zwemaanbod van jonge kinderen verdiept?

Zo ja,

- Wat vond u daar goed aan?
- Wat vond u daar minder goed aan?

Wat vindt u van zwemactiviteiten bij kinderen onder de 5 jaar?

- Hoe denkt u over babyzwemmen?
- Hoe denkt u over peuterzwemmen?

Hoe belangrijk vindt u het dat uw kind zwemvaardig is?

Open vragen naar keuzeprocessen:

Kleine inleiding: Geïnteresseerd in het keuzeprocessen om op zwemles te gaan.

Sommige ouders denken er zo over, andere ouders denken er zo over.

Waarom zit uw kind nog niet op zwemles?

Redenen uitvragen:

- Niet klaar voor, waarom niet?
- Wat moet er nog groeien/verbeteren?

Wat lijkt u de beste leeftijd om een kind op zwemles te doen?

- Leeftijd, geldt dat voor uw kind ook zo?

Heeft u oudere kinderen die wel al op zwemles hebben gezeten?

- Zo ja, hoe oud gingen die op zwemles?
- Wat zijn uw ervaringen daarmee?

Zijn er veel mensen uit uw omgeving waarvan de kinderen al wel op zwemles zitten?
(familie, vrienden, mensen uit de buurt).

Heeft u wel eens vragen van andere mensen gehad waarom uw kind nog niet op zwemles zit?

Wat voor vragen waren dat?

Wat was uw antwoord?

Vroeg op zwemles gaan van familie, vrienden etc. → om zich heen kijken.

Andere mensen beïnvloeden om vroeg op zwemles te gaan. Sociale druk?

Bijlage 6. Topiclijst kinderen

Kinderen starten steeds eerder met zwemactiviteiten: de visie en ervaringen van kinderen in de leeftijd van 4-8 jaar die deelnemen aan zwemles en/of hun A, B en/of C-diploma hebben behaald.

Achtergrond informatie:

Geslacht :

Leeftijd:

Leeftijd aanvang eerste zwemactiviteiten (vooraf aan ouders vragen):

Zwemschool (vooraf aan ouders vragen)

(*eventueel behaalde diploma's: nog geen, A, B of C)

Algemeen:

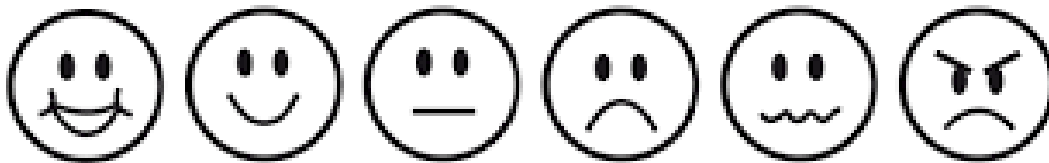
- Wat is je naam? (*in transcript anonimiseren)
- Hoe oud ben je?

Zwemles algemeen

- Zit jij op zwemles (open-deur vraag)
- Kun je daar wat over vertellen? (leuk/niet leuk, moeilijk/makkelijk, met hoeveel kinderen zit je in een groep)
- Sommige kinderen vinden ... leuk en andere kinderen vinden ... leuk: Wat vind jij daarvan? (Wat vind je leuk, waarom? Welke spelletjes/materialen vindt je leuk?)

Ervaring zwemles (waken voor gesloten antwoorden: kind uitlokken tot geven van meer informatie)

- Aan de hand van gezichtjes (een selectie van onderstaande) aangeven of het kind zwemles leuk vindt, → hier op doorvragen

Voorbeeldvragen:

- vind je zwemles leuk? Welk gezichtje komt het meest in de buurt? Waarom kies je dat gezicht?
- Vind je het leuk om te zwemmen met papa/mama?
- Vind je de opdrachtjes van zwemmen leuk? (Kun je er wat meer over vertellen?)
- Wat kun jij al met zwemmen (slag, trappelen, door gat zwemmen, etc).
- Hoeveel kinderen zitten er in jouw groep? (Vind je dat veel of weinig?)
- Wat vind je het allerleukste om te doen op zwemles?
- Wat vind je het minst leuk om te doen op zwemles?
- Moet er iets veranderen op jouw zwemles (vraag voor de oudste kinderen).